

Концепція розвитку домену .UA

1. Загальні положення

- 1.1. Домен .UA є національним ресурсом, управління яким має здійснюватись в інтересах та за участю різних сторін українського Інтернет співтовариства. Доменні імена забезпечують адресацію комп'ютерів та ресурсів в Інтернеті, тому є важливими для всіх категорій користувачів. Адміністрування доменів загального користування та реєстрації доменних імен в домені .UA мають здійснюватись у відповідності до українського законодавства з урахуванням міжнародних рекомендацій та діючих стандартів Інтернет.
- 1.2. Приймаючи до уваги ситуацію, що історично склалась з адмініструванням домену .UA, зацікавлені сторони дійшли висновку про необхідність прийняття програмного документу – Концепції, який визначатиме засади розвитку домену .UA на найближчі 10 років. Метою створення такого документу є досягнення консенсусу між зацікавленими сторонами Інтернет – співтовариства, які представляють інтереси громадськості, бізнесу та держави.
- 1.3. Засобом реалізації цієї Концепції сторони вважають необхідність переделегування домену .UA уповноваженій організації – Адміністратору домену .UA, визначеному у відповідності до діючого законодавства України і міжнародних рекомендацій, та створення такої системи адміністрування та реєстрацій доменних імен в українському доменному просторі, яка б відповідала інтересам Інтернет – співтовариства в Україні, сприяла б розвитку конкуренції послуг з реєстрації доменних імен та була б справедливою для всіх категорій користувачів доменних імен.

2. Модель адміністрування та реєстрацій доменних імен в домені .UA

- 2.1. Модель адміністрування та реєстрацій в домені .UA повинна відповідати ринковому принципу «розподілення влади», а саме визначати наступні рівні відповідальності:
- 2.2. Учасниками ринку адміністрування та реєстрацій доменних імен в домені .UA є:
 - Реєстранти – користувачі, в інтересах яких здійснюються реєстрації доменних імен;
 - незалежні Реєстратори – юридичні особи, резиденти України, що акредитуються Адміністратором домену .UA та які здійснюють операції з реєстрацій та обслуговування особистих доменних імен в інтересах Реєстрантів;
 - Адміністратори доменів загального користування – юридичні особи, резиденти України, що акредитуються Адміністратором домену .UA, які здійснюють адміністрування та технічне обслуговування реєстрів доменів загального користування в інтересах Реєстраторів та Реєстрантів у відповідності до Правил, встановлених Координаційною Радою;
 - Адміністратор домену .UA – уповноважена організація, визначена у відповідності до законодавства України, що є юридичною особою – резидентом України, який здійснює адміністрування та технічне обслуговування реєстру домену .UA, акредитує Реєстраторів і Адміністраторів доменів загального користування у відповідності до Правил, встановлених Координаційною Радою. Адміністратор домену .UA не надає платні послуги Реєстрантам і не обслуговує Реєстрантів;
 - Координаційна Рада – спеціальний орган управління, утворений з уповноважених представників органів виконавчої влади і самоврядних організацій бізнесу та громадськості. Координаційна Рада розробляє та запроваджує Правила, в рамках яких діють учасники ринку з адміністрування, технічного супроводу та реєстрацій доменних імен в українському доменному просторі, встановлює умови

акредитації Реєстраторів та Адміністраторів доменів загального користування, здійснює контроль за діяльністю Адміністратора домену .UA.

- 2.3. З метою вирішення різноманітних спорів, які виникають в процесі реєстрацій, адміністрування, технічного супроводу та використання доменних імен, діятиме спеціальна комісія з вирішення доменних спорів, утворена Координаційною Радою, яка здійснює свою діяльність у відповідності до Правил. Рішення такої комісії є обов'язковими для Адміністратора домену .UA та такі рішення можуть бути оскаржені у заздалегідь визначений термін, не менший ніж 10 днів, в третейських, господарських та інших судах різних інстанцій.

3. Основні принципи реєстрацій

- 3.1. При реєстрації доменних імен в українському доменному просторі реалізується принцип "відкритої реєстрації", який має на увазі, що Заявник самостійно визначає на якому з рівнів доменів загального користування або безпосередньо в другому рівні домену .UA він бажає зареєструвати доменне ім'я для особистого користування. При цьому використовуватиметься процедура "перший прийшов - перший обслугований".
- 3.2. Замовником (Реєстрантом) доменного імені може бути юридична або фізична особа без вимог громадянства або резидентної належності України.
- 3.3. Замовник (Реєстрант) самостійно обирає Реєстратора, який від імені та в інтересах Замовника (Реєстранта) здійснює реєстрацію доменного імені особистого користування. Між Реєстратором та Реєстрантом укладається угода.
- 3.4. У реєстрації доменного імені в доменах загального користування може бути відмовлено з наступного виключного переліку причин:
- якщо таке доменне ім'я не відповідає технічним вимогам його написання;
 - якщо доменне ім'я вже зареєстровано в інтересах іншого Реєстранта;
 - якщо таке доменне ім'я зарезервовано системою реєстрації в «стоп-листі», який формується у відповідності до Правил, визначених Координаційною Радою. Механізм формування такого листа повинен відповідати наступним вимогам: назва доменного імені що замовляється, без підтвердження права її використання, не повинна співпадати (фонетично, з використанням транслітерації, в перекладі на іноземні мови, в написанні кирилицею та у інший спосіб) з повними чи скороченими назвами органів державної влади, місцевого самоврядування, громадських організацій, політичних партій, державних посад, міжнародних організацій, країн та економічних утворень згідно із міжнародним стандартом ISO 3166, назвами географічних об'єктів України, в тому числі не суперечити вимогам законодавства України та міжнародних рекомендацій про захист суспільної моралі;
 - якщо у відношенні до такого доменного імені існує невирішений спір (спір має бути зареєстрований спеціальною комісією з вирішення доменних спорів або в судах різних інстанцій);
 - на підставі чинних рішень спеціальної комісії з вирішення доменних спорів, третейських, господарських та інших судів різних інстанцій.
- 3.5. Реєстрація доменного імені може бути призупинена або скасована виключно у таких випадках:
- закінчення строку делегування (реєстрації) доменного імені відповідно до Правил;
 - на підставі чинних рішень спеціальної комісії з вирішення доменних спорів, третейських, господарських та інших судів різних інстанцій, але на раніше чим мине встановлений термі оскарження таких рішень.
- 3.6. Один або декілька доменів загального користування, повинні бути доступними для реєстрацій в них доменних імен на безоплатній основі.

- 3.7. Ніякі зміни Правил реєстрацій та користування іменами доменів в домені .UA та зміни в «стоп-листі» не можуть припиняти права сумлінних користувачів щодо доменних імен, які вже зареєстровані.

4. Фінансова модель

- 4.1. Система адміністрування і реєстрацій доменних імен повинна відповідати наступним принципам:
- бути самоокупною і самодостатньою;
 - Адміністратор домену .UA, Координаційна Рада та Адміністратори доменів загального користування повинні здійснювати свою діяльність виключно на безприбутковій основі;
 - Адміністратор домену .UA та Адміністратори доменів загального користування мають право отримувати єдиний вид регулярних платежів – за операції з доменними іменами (реєстрація, подовження реєстрації, зміна реєстранта тощо). У взаємовідносинах між Адміністратором домену .UA, Адміністраторами доменів загального користування і Реєстраторами допускається застосування штрафних санкцій у випадках неналежного виконання ними своїх зобов'язань;
 - тарифи на послуги Адміністратора домену .UA повинні встановлюватись таким чином, щоб загальний баланс розподілення доходів між всіма Реєстраторами та Адміністратором домену .UA знаходились у межах від 20%/80% до 10%/90% на користь Реєстраторів.

5. Організаційні принципи

- 5.1. Акредитація Реєстраторів та Адміністраторів доменів загального користування здійснюється Адміністратором домену .UA на безстроковій основі у відповідності до умов акредитації, затверджених Координаційною Радою. Умови акредитації переважно є технічними умовами здійснення сталого та безпечного функціонування доменних імен (існування трьох окремих серверів, основна та резервна поштова система тощо). Умовами акредитації може бути передбачено й вимоги до організаційно – правової форми організацій - претендента тощо. Акредитована організація здійснює визначені функції і повноваження до тих пір, поки вона сумлінно дотримується умов акредитації.
- 5.2. Акредитований Адміністратор домену загального користування не може бути одночасно в одній особі й акредитованим Реєстратором.
- 5.3. Акредитовані Адміністратором домену .UA Реєстратори здійснюють реєстрації та обслуговування доменних імен на всіх рівнях доменів загального користування.
- 5.4. Правила, розроблені та запроваджені Координаційною Радою є єдиними для всіх доменів загального користування і є обов'язковими для виконання всіма Адміністраторами доменів загального користування. Адміністратори доменів загального користування повинні забезпечувати однакові умови обслуговування для всіх акредитованих Адміністратором домену .UA Реєстраторів.
- 5.5. Акредитація Адміністраторів доменів загального користування здійснюватиметься на конкурсній основі. Діючі адміністратори доменів загального користування, в тому числі доменів загального користування географічного характеру, якщо вони відповідатимуть встановленим умовам акредитації, матимуть переважне право на здійснення повноважень з адміністрування цих доменів загального користування.
- 5.6. Адміністрування доменів загального користування географічного характеру, що визначають територіально-адміністративні центри України, має здійснюватись виключно юридичними особами, які розташовані в цих територіально-адміністративних центрах.
- 5.7. Взаємовідносини Реєстратора і Реєстрантів повинні здійснюватись виключно на основі договорів, за якими Реєстратори здійснюють процедури реєстрації та

обслуговування доменних імен. Реєстранти повинні обслуговуватись переважно на «без паперовому» принципі, в тому числі на основі публічних договорів, з використанням електронних документів та електронного документообігу у відповідності до законодавства України.

- 5.8. Всі внутрішні документи Адміністратора домену .UA повинні бути відкритими для Координаційної Ради, яка визначатиме які документи підлягають публікації та порядок їх публікації. Звіти про результати фінансової діяльності та статистичні дані підлягають обов'язковій щорічній публікації.

6. Програмне забезпечення

- 6.1. Реєстрації та обслуговування доменних імен в доменах загального користування має здійснюватись автоматизованими системами у відповідності до визначених технічних вимог.
- 6.2. Програмне забезпечення, що використовується Адміністратором домену .UA, повинне відповідати кращим рекомендаціям координуючих організацій з присвоєння номерів та імен в мережі Інтернет, бути зручним для використання Реєстрантами та мати обмежено відкритий код, тобто код, який доступний для членів Координаційної Ради. Частина або повний код на підставі рішення Координаційної Ради може бути опублікованим.
- 6.3. Автоматизована система реєстрацій та обслуговування доменних імен в доменах загального користування повинна включати два альтернативних способи здійснення операцій з доменними іменами і записами в реєстрах (базах даних): перший – через програмний інтерфейс в реальному часі, інший – через поштовий протокол з відкладеним часом та гарантованим підтвердженням трансакцій.
- 6.4. Система отримання даних про Реєстрантів та призначених ним осіб, відповідальних за обслуговування доменних імен, - система WHOIS, - повинна забезпечувати можливість отримання актуальної інформації як від реєстрів доменів загального користування, в яких зареєстроване певне доменне ім'я, так і від відповідних систем Реєстрантів. Система WHOIS повинна передбачати механізми запобігання отримання інформації про особу Реєстранта та призначених ним осіб для обслуговування доменних імен з метою розсилання спаму та порушення встановлених законодавством вимог.
- 6.5. Експертиза та ревізія програмного забезпечення, що використовується Адміністратором домену .UA та Адміністраторами доменів загального користування для обслуговування реєстрацій та операцій з доменними іменами здійснюється в порядку, визначеному Координаційною Радою.
- 6.6. Програмне забезпечення, що використовується реєстрами доменів загального користування, повинне гарантовано забезпечувати захист інформації з обмеженим доступом та персональних даних Реєстрантів у відповідності до законодавства України.

7. Юридичний статус Правил

- 7.1. Правила, згідно з якими здійснюватимуться реєстрації доменних імен та визначатимуться права, обов'язки та відповідальність сторін мають бути обов'язковими для всіх учасників ринку адміністрування та реєстрацій доменних імен в українському доменному просторі.
- 7.2. Сторони вважають, що такі Правила повинні мати статус регуляторного акту та бути зареєстрованими в Міністерстві юстиції України.
- 7.3. Правила мають бути розробленими Координаційною Радою за участю зацікавлених сторін українського Інтернет – співтовариства. При розробці Правил повинне бути забезпечено їх публічне обговорення та затвердження у відповідності до вимог законодавства України.

- 7.4. Правила повинні містити визначення, що використовуватимуться в системі реєстрацій, користуванні і адмініструванні доменних імен в українському доменному просторі, права та обов'язки Адміністратора домену .UA, Адміністраторів доменів загального користування, Реєстраторів, Реєстрантів (Замовників), опис процедур та операцій з доменними іменами, порядок зміни Реєстрантів, виключний перелік причин відмови у реєстрації та виключний перелік причин призупинення та/або скасування реєстрацій, порядок публікації та отримання даних в системі WHOIS, перелік доменів загального користування, принципи та порядок формування «стоп-листу», порядок вирішення спорів, вимоги до договорів тощо. Правила повинні визначати процедуру внесення змін та доповнень до них. Також Правила повинні визначати порядок введення їх в дію.

8. Наступність

- 8.1. При введенні в дію Правил реєстрацій та користування доменними іменами забезпечується безперебійне функціонування зареєстрованих у попередні періоди доменних імен на термін не менший, ніж 12 місяців або на термін, передбачений при реєстрації цих доменних імен у відповідності до попередніх правил. За цей період Реєстранти доменних імен, які не користувались до моменту введення в дію Правил послугами Реєстраторів повинні укласти відповідні угоди з будь-яким Реєстратором. Після завершення перехідного періоду реєстрація вже зареєстрованих доменних імен у випадках, коли не може бути достовірно встановлено особу Реєстранта та/або осіб, які обслуговували це доменне ім'я, може бути скасована в установленому Правилами порядку.
- 8.2. Всі суб'єкти підприємництва, які на момент введення в дію Правил здійснюватимуть діяльність реєстраторів доменних імен, мають право укласти з Адміністратором домену .UA договори акредитації із додатковими протоколами, згідно з якими такі Реєстратори за час перехідного періоду повинні виконати встановлені умови акредитації.

9. Перехідні положення

- 9.1. З моменту введення в дію Правил на протязі не менше ніж 7 місяців діятиме період пріоритетної реєстрації для власників прав інтелектуальної власності, або прав реєстрації на зарезервовані доменні імена (географічні назви, назви органів та державних посад, повні та скорочені назви країн тощо) та інших, визначених Правилами категорій користувачів, які матимуть право пріоритетної реєстрації.

10. Заключні положення

- 10.1. Ця Концепція була розроблена в ході спільних консультацій і є відкритою для підписання учасниками ринку Інтернет в Україні, безпосередньо зацікавленими в розбудові цивілізованої системи управління національним доменним простором.
- 10.2. Підписуючи цю Концепцію погоджуємось з її положеннями і приймаємо на себе відповідальність за відкрите і справедливе управління українським доменним простором та за його розвиток в інтересах українського та глобального Інтернет – співтовариства. Сторони зобов'язуються робити все від них залежне з метою втілення цієї Концепції в життя.
- 10.3. Підписи сторін
- 1) Інтернет Асоціація України (ІнаУ) згідно з Протоколом засідання Правління від 28.04.2005 року;
 - 2) Громадська Рада з питань ІКТ, Протокол засідання ради №2 від 19.04.2005 року;
 - 3) Координаційна Рада Українського мережевого інформаційного центру (UANIC), Протокол №6, липень 2005 року та Протокол №7 від 23 грудня 2005 року.